

ONDERWERELD RUKT OP IN SPAANSE POLDER

ZO PAKT ROTTERDAM CRIMINELE 'ONDERNEMERS' AAN

Een handeltje in gestolen auto's, een wietkwekerij of illegale prostitutie. In de Rotterdamse Spaanse Polder doken steeds meer criminelen naast bonafide ondernemers op. Dat hebben ze geweten: het werd een pokkenzooi. En toen was het genoeg.

Een putjesschepper ziet op een bedrijventerrein een onbekende buis uitlopen in een put. Hij vertrouwt het zaakje niet en haalt er de wijkagent bij. Ze volgen de loop van de buis en komen uit bij een aannemersbedrijf. Hoewel daar normale werkzaamheden plaatsvinden, ruikt de wijkagent onraad. Via een luik stuit hij op een ondergrondse hennepplantage van 200 vierkante meter (straatwaarde naar schatting zo'n 201.000 euro). Die is professioneel opgezet, inclusief noodstroomvoorzieningen. Het is een vorm van criminaliteit die steeds

vaker opduikt: de onderwereld vermengt zich met de bovenwereld. In dit geval diende een op het oog normaal aannemersbedrijf als dekmantel.

VREEMDE KOSTGANGERS

Je zal er als bonafide ondernemer maar naast zitten. Het brandrisico is behoorlijk. Eén op de vijftig grote branden wordt veroorzaakt door hennepsteelt. Maar los daarvan: criminele activiteiten op het bedrijventerrein waar je bent gevestigd, kunnen ook jouw goede

naam aantasten. En dan moet je er niet aan denken ook nog eens per ongeluk zaken te doen met zo'n fout bedrijf.

Op het Rotterdamse bedrijventerrein Spaanse Polder zijn ze er bekend mee. Het is met 205 hectare het grootste 'droge' aaneengesloten industrieterrein in Noordwest-Europa, met zo'n duizend bedrijven. Dan is het niet vreemd dat daar ook vreemde kostgangers tussen zitten. Het is bij de politie bekend dat er hennepkwekerijen zijn, gestolen auto's worden omgekat en partijen drugs worden

HET BEDRIJFS- LEVEN KON HET NIET ZELF AF IN DE STRIJD TEGEN CRIMINALITEIT

verhandeld. Laatst nog stuitte een politie-agent 's nachts op een groep mannen die een container aan het uitladen waren: heroïne. 'Maar denk nou niet dat het hier één grote boevenbende is. Het is een prima plek om te ondernemen', zegt Frank Kapsenberg, directeur van printmediabedrijf Kapsenberg Van Waesberge, gelegen aan de zuidkant van de Spaanse Polder. Hij is ook voorzitter van de 130 leden tellende Belangenvereniging Spaanse Polder. Nee, Kapsenberg vergoelijkt niets, zegt hij. 'In de afgelopen vijftien jaar is veel verbeterd. Vroeger was het bijvoorbeeld in het gedeelte onder de snelweg A20 een pokkenzooi met allerlei vage handeltjes die uit het zicht bleven.' In die tijd had ook het Rotterdamse chapter van de Hells Angels zijn clubhuis in een van de vagere delen van de Spaanse Polder. Het clubhuis is uiteindelijk acht jaar geleden gesloten en gesloopt in het kader van de landelijke aanpak van de Hells Angels in verband met criminele activiteiten. Sindsdien is de infrastructuur verbeterd en zijn leegstaande panden door de gemeente opgekocht en gesloopt of gesaneerd volgens

het principe 'schoon, heel en veilig'. Want als het goedkoop, rommelig en onoverzichtelijk oogt, is dat een aantrekkelijke vestigingsplek voor criminelen. En zo is er meer gebeurd, vertelt Kapsenberg.

STRIJD INTENSIVEREN

De Rotterdamse burgemeester Aboutaleb kondigde onlangs zelfs aan dat hij samen met Schiedam, dat een deel van het bedrijventerrein herbergt, de strijd tegen de vermenging van de boven- en onderwereld in de Spaanse Polder gaat intensiveren. Want de afgelopen jaren was het bedrijventerrein een beetje uit het zicht geraakt bij de gemeenten. Met alle gevolgen van dien.

Afspraken met de gemeente over de aanpak van criminaliteit gingen met 'horten en stoten', zegt Kapsenberg. 'Stadsmarinier' Marcel van de Ven herkent dat wel. Hij is door de gemeente aangesteld als de man bij wie ondernemers terecht kunnen met meldingen over alles wat niet pluis is (of lijkt) in de Spaanse Polder. 'De officiële criminaliteitscijfers gaven geen aanleiding om ons druk te

Op het oog een normaal industrieterrein: Spaanse Polder. En voor het grootste deel is het dat ook. Toch vermengen onder- en bovenwereld zich er steeds vaker

Dit verwacht je toch niet op een industrieterrein?! En toch worden er met enige regelmaat wietplantages opgerold, ook in Spaanse Polder

6 signalen waaraan je een malafide 'ondernemer' kan herkennen

1. De nieuwe buurman rijdt in een dure auto en is niet gesteld op een praatje
2. De producten die worden verkocht zijn nogal laag geprijsd
3. Er komen nauwelijks klanten
4. In een lege hal zitten achterin een paar personen koffie te drinken en te roken
5. Bedrijvigheid is er vooral op ongewone uren
6. Het begint met één ruitje dat wordt afgeplakt, waarna al snel de rest volgt

maken', zegt Van de Ven. Bedrijven leken zichzelf wel te redden met het inhuren van wat extra beveiliging. De politie werd vooral in beslag genomen door *high impact crime* zoals dat heet: inbraak, geweld en overvallen. Maar langzaam maar zeker werd steeds duidelijker dat het bedrijfsleven op het terrein het niet zelf afkon. Dat de overheid werd gemist en weer zichtbaar moest worden. Dat gebeurt nu onder meer door de inzet van teams bestaande uit politie, Belastingdienst, Sociale dienst, milieudienst en energiebedrijf. Zij trekken door het gebied om bedrijven te controleren op onder meer bedrijfsvoering, boekhouding, personeel en energieverbruik. Dan komt vanzelf naar boven wat niet deugt, stelt de stadsmarinier. Maar het is niet de bedoeling dat de overheid alles doet, benadrukt hij. Ook van ondernemers wordt inzet verwacht.

CAMERA'S

De aandacht gaat nu vooral uit naar de vele autobedrijven in de Spaanse Polder; ongeveer een vijfde van het totaal. Gestolen auto's worden omgekat, auto's worden geprepareerd

voor het vervoer van drugs of wapens in verborgen ruimtes, of ze worden verhuurd aan criminelen. Er is zelfs al eens een hennepplantage boven een garage aangetroffen en een bordeel.

Toevallig heeft stadsmarinier Van de Ven een autobedrijf als buurman. Aan de overkant zat er ook één. 'Toen ik hier vorig jaar introk, ben ik langsgegaan en heb gezegd dat wij camera's hadden geplaatst die ook zijn pand konden filmen. Kort daarna is het bedrijf vertrokken.' Hij kijkt er veelzeggend bij. Het is inmiddels onderdeel van de aanpak van criminaliteit geworden: bedrijven die camera's aan de gevel hebben hangen, wordt gevraagd of ze in het kader van de veiligheid die beelden willen delen. Wie hardnekkig weigert, roept wel enige verdenking over zich af.

VERZIEKEN

Je moet het klimaat verzieken voor malafide ondernemers: dat is de insteek van de gemeente. Daarbij wordt op de koop toe genomen dat de criminaliteit zich verplaatst. Van de Ven: 'Het effect is dan in elk geval verdun-

Ondernemer Frank Kapsenberg weet nog hoe het was toen politie en gemeente er niet bovenop zaten. Sindsdien is het op het industrieterrein flink opgeknapt

Ooit had het Rotterdamse chapter van de Hells Angels er een clubhuis. Totdat de politie daar korte metten mee maakte

ning en dat is beter dan helemaal geen effect. Bovendien proberen we andere gemeenten te waarschuwen.' Het lukt soms om zulke 'ondernemers' op die manier uit elke gemeente te weren waar ze willen neerstrijken. Sluitstuk is een 'stopgesprek' op het politiebureau, waar de 'ondernemer' wordt aangeraden om er maar mee op te houden: hij kan toch nergens meer terecht.

Just Rademacher van de Rotterdamse politie, die ook is aangeschoven, ziet dat deze aanpak meer oplevert dan strafrechtelijke vervolging. 'Het is een crime om via het strafrecht succes te halen.' Hij somt het even op: criminelen huren 'dure' advocaten in om aan vervolging te ontsnappen. Zaken worden steeds complexer. En de politie is meer dossierruimte kwijt aan de verantwoording van haar optreden dan aan de bewijsvoering, zegt Rademacher.

VOORTDURENDE WAAKZAAMHEID

Tegelijkertijd richten de gemeenten Rotterdam en Schiedam zich ook op de verbetering van Spaanse Polder. Nieuwe bedrijven trek-

ken, zoals onlangs met de komst van Schmidt Zeevis vanuit het centrum van Rotterdam naar het bedrijventerrein is gebeurd. Het groothandelsterrein verderop, in het (recente) verleden het toneel van cocaïne- en heroïne-transporten, is gekocht door een Amerikaans vastgoedbedrijf dat met pensioengeld van de overheid werkt. Dan moet je – óók als bedrijf – dus wel zorgen dat de zaken op orde zijn, ook in het verre Rotterdam. En dat vraagt in de Spaanse Polder om voortdurende waakzaamheid, zegt Van de Ven. Want er kan altijd weer een verdacht zaakje opduiken in de buurt. ▣

Op www.opiniebladforum.nl staat een uitgebreidere reportage over de aanpak van criminaliteit in de Spaanse Polder

'VIA HET STRAF-RECHT SUCCES HALEN TEGEN CRIMINELN IS ECHT EEN CRIME'

